

Paradigme de Programare

Conf. dr. ing. Andrei Olaru

andrei.olaru@cs.pub.ro | cs@andreiolaru.ro
Departamentul de Calculatoare

2018

Cursul 3

Anexă: TDA pentru calcul λ

- 1 Introducere
- 2 Lambda-expresii
- 3 Reducere
- 4 Evaluare
- 5 Limbajul lambda-0 și incursiune în TDA
- 6 Racket vs. lambda-0
- 1 Anexă: TDA

Anexă: TDA

→ Folosim notația:

- $\lambda x_1.\lambda x_2.\dots.\lambda x_n.E \rightarrow \lambda x_1 x_2 \dots x_n.E$
- $((\dots((E A_1) A_2) \dots) A_n) \rightarrow (E A_1 A_2 \dots A_n)$

→ Pentru definirea unui **Tip de Date Abstract** avem nevoie de:

- **Constructorii de bază** → un set minimal de funcții, prin aplicarea (eventual, repetată) cărora se poate construi oricare element din mulțimea de valori a tipului.
 - constructorii de bază construiesc **valorile**.
- **Operatori** → setul complet de funcții care pot lucra cu valorile din tipul de bază.
 - operatorii arată **ce operații** putem face cu valorile.
- **Axiome** → definesc rezultatul operatorilor pentru toate posibilele valori (ne ajută de constructorii de bază).
 - axiomele arată **ce rezultate** obținem din operații.

· Constructori: $\left| \begin{array}{l} T : \rightarrow Bool \\ F : \rightarrow Bool \end{array} \right.$

· Operatori: $\left| \begin{array}{l} not : Bool \rightarrow Bool \\ and : Bool^2 \rightarrow Bool \\ or : Bool^2 \rightarrow Bool \end{array} \right.$

· Axiome: $\left| \begin{array}{l} not : not(T) = F \\ \quad \quad not(F) = T \\ and : and(T, a) = a \\ \quad \quad and(F, a) = F \\ or : or(T, a) = T \\ \quad \quad or(F, a) = a \end{array} \right.$

Intuiție: **selecția** între cele două valori, *true* și *false*

- $T \equiv_{\text{def}} \lambda x y. x$
- $F \equiv_{\text{def}} \lambda x y. y$
- Comportament de **selector**:
 - $(T a b) \rightarrow (\lambda x y. x a b) \rightarrow a$
 - $(F a b) \rightarrow (\lambda x y. y a b) \rightarrow b$

- $not \equiv_{\text{def}} \lambda x.(x F T)$
 - $(not T) \rightarrow (\lambda x.(x F T) T) \rightarrow (T F T) \rightarrow F$
 - $(not F) \rightarrow (\lambda x.(x F T) F) \rightarrow (F F T) \rightarrow T$

- $and \equiv_{\text{def}} \lambda x y.(x y F)$
 - $(and T a) \rightarrow (\lambda x y.(x y F) T a) \rightarrow (T a F) \rightarrow a$
 - $(and F a) \rightarrow (\lambda x y.(x y F) F a) \rightarrow (F a F) \rightarrow F$

- $or \equiv_{\text{def}} \lambda x y.(x T y)$
 - $(or T a) \rightarrow (\lambda x y.(x T y) T a) \rightarrow (T T a) \rightarrow T$
 - $(or F a) \rightarrow (\lambda x y.(x T y) F a) \rightarrow (F T a) \rightarrow a$

· Operator: $| \textit{if} : Bool \times A \times A \rightarrow A$

· Axiome: $\left| \begin{array}{l} \textit{if}(T, a, b) = a \\ \textit{if}(F, a, b) = b \end{array} \right.$

● Implementare: $\textit{if} \equiv_{\text{def}} \lambda c t e.(c t e)$

● $(\textit{if} T a b) \rightarrow (\lambda c t e.(c t e) T a b) \rightarrow (T a b) \rightarrow a$

● $(\textit{if} F a b) \rightarrow (\lambda c t e.(c t e) F a b) \rightarrow (F a b) \rightarrow b$

● Funcție **nestrictă!**

· Constructori: $| \text{pair} : A \times B \rightarrow \text{Pair}$

· Operatori: $\left| \begin{array}{l} \text{fst} : \text{Pair} \rightarrow A \\ \text{snd} : \text{Pair} \rightarrow B \end{array} \right.$

· Axiome: $\left| \begin{array}{l} \text{snd}(\text{pair}(a, b)) = b \\ \text{fst}(\text{pair}(a, b)) = a \end{array} \right.$

Intuiție: pereche \rightarrow funcție ce așteaptă **selectorul**, pentru a-l aplica asupra membrilor

- $pair \equiv_{\text{def}} \lambda x y z. (z x y)$
 - $(pair a b) \rightarrow (\lambda x y z. (z x y) a b) \rightarrow \lambda z. (z a b)$
- $fst \equiv_{\text{def}} \lambda p. (p T)$
 - $(fst (pair a b)) \rightarrow (\lambda p. (p T) \lambda z. (z a b)) \rightarrow (\lambda z. (z a b) T) \rightarrow (T a b) \rightarrow a$
- $snd \equiv_{\text{def}} \lambda p. (p F)$
 - $(snd (pair a b)) \rightarrow (\lambda p. (p F) \lambda z. (z a b)) \rightarrow (\lambda z. (z a b) F) \rightarrow (F a b) \rightarrow b$

- Constructori: $\left\{ \begin{array}{l} nil : \rightarrow List \\ cons : A \times List \rightarrow List \end{array} \right.$
- Operatori: $\left\{ \begin{array}{l} car : List \setminus \{nil\} \rightarrow A \\ cdr : List \setminus \{nil\} \rightarrow List \\ null? : List \rightarrow Bool \\ append : List^2 \rightarrow List \end{array} \right.$
- Axiome: $\left\{ \begin{array}{l} car : car(cons(e, L)) = e \\ cdr : cdr(cons(e, L)) = L \\ null? : null?(nil) = T \\ : null?(cons(e, L)) = F \\ append : append(nil, B) = B \\ : append(cons(e, A), B) = cons(e, append(A, B)) \end{array} \right.$

Intuitie: listă \rightarrow pereche (*head*, *tail*)

- $nil \equiv_{\text{def}} \lambda x. T$
- $cons \equiv_{\text{def}} pair$
 - $(cons\ e\ L) \rightarrow (\lambda x\ y\ z. (z\ x\ y)\ e\ L) \rightarrow \lambda z. (z\ e\ L)$
- $car \equiv_{\text{def}} fst$
- $cdr \equiv_{\text{def}} snd$
- $null? \equiv_{\text{def}} \lambda L. (L\ \lambda x\ y. F)$
 - $(null?\ nil) \rightarrow (\lambda L. (L\ \lambda x\ y. F)\ \lambda x. T) \rightarrow (\lambda x. T\ \dots) \rightarrow T$
 - $(null?\ (cons\ e\ L)) \rightarrow (\lambda L. (L\ \lambda x\ y. F)\ \lambda z. (z\ e\ L)) \rightarrow (\lambda z. (z\ e\ L)\ \lambda x\ y. F) \rightarrow (\lambda x\ y. F\ e\ L) \rightarrow F$

- $append \equiv_{\text{def}} \lambda A B. (if (null? A) B (cons (car A) (append (cdr A) B)))$

• Problemă: expresia **nu** admite formă închisă! → vezi eliminarea recursivității textuale.

· Constructori: $\left| \begin{array}{l} \mathit{zero} : \rightarrow \mathit{Natural} \\ \mathit{succ} : \mathit{Natural} \rightarrow \mathit{Natural} \end{array} \right.$

· Operatori: $\left| \begin{array}{l} \mathit{pred} : \mathit{Natural} \setminus \{\mathit{zero}\} \rightarrow \mathit{Natural} \\ \mathit{zero?} : \mathit{Natural} \rightarrow \mathit{Bool} \\ \mathit{add} : \mathit{Natural}^2 \rightarrow \mathit{Natural} \end{array} \right.$

· Axiome: $\left| \begin{array}{l} \mathit{pred} : \mathit{pred}(\mathit{succ}(n)) = n \\ \mathit{zero?} : \mathit{zero?}(\mathit{zero}) = T \\ \mathit{zero?}(\mathit{succ}(n)) = F \\ \mathit{add} : \mathit{add}(\mathit{zero}, n) = n \\ \mathit{add}(\mathit{succ}(n), m) = \mathit{succ}(\mathit{add}(n, m)) \end{array} \right.$

Intuiție: număr \rightarrow **listă** cu lungimea egală cu valoarea numărului

- $zero \equiv_{\text{def}} nil$
- $succ \equiv_{\text{def}} \lambda n.(cons\ nil\ n)$
- $pred \equiv_{\text{def}} cdr$
- $zero? \equiv_{\text{def}} null$
- $add \equiv_{\text{def}} append$

- o funcție f are un **punct fix** dacă $\exists x$, a.î. $(fx) = x$
- un **combinator de punct fix** este o funcție (funcțională) Fix care pentru orice funcție f care are un punct fix întoarce un punct fix al acesteia: $(f (Fix f)) = (Fix f)$
- o astfel de funcție este:

$$Fix = \lambda f.(\lambda x.(f (x x)) \lambda x.(f (x x)))$$

- definiția recursivă a unei funcții f conține numele funcției, deci nu este **expresie închisă**.
- pentru o funcție f , inițial scrisă recursiv textual $f \equiv_{\text{def}} \lambda x. \dots (f \dots) \dots$, ne punem problema crearea unei funcții F care primește pe f ca parametru, astfel încât:

$$F \equiv_{\text{def}} \lambda f. \underbrace{\lambda x. \dots (f \dots) \dots}_{\text{definiție } f}$$

- definiția lui F este expresie închisă, iar $(F f)$ va avea exact semnificația lui f , dar trebuie să-i transmitem lui F pe f ca parametru.
- dar dacă $(F f) = f$ (ca semnificație), atunci f este punct fix al lui F , deci pentru a obține f este suficient să apelăm $(\text{Fix } F)$, care este expresie închisă. **Done**.

Funcția $length \equiv_{\text{def}} \lambda L. (if (null L) zero (succ (length (cdr L))))$

cu $Length \equiv_{\text{def}} \lambda f L. (if (null L) zero (succ (f (cdr L))))$

$(Fix Length) = (\lambda f. \lambda x. ((f (x x)) \lambda x. (f (x x))))$

$\lambda f. \lambda L. (((if (null L)) zero) (succ (f (cdr L))))$

Verificăm axiomele pentru $(Fix Length)$:

$((Fix Length) nil)$

și pentru

$((Fix Length) L)$, cu $L = ((cons e) list)$

$$\text{length} = (\text{fix length}) = (\lambda f. (\lambda x. (f (x x)) \lambda x. (f (x x))) \text{Len})$$

$$= (\lambda x. (\text{Len} (x x)) \lambda x. (\text{Len} (x x)))$$

$$= (\text{Len} (\lambda x. (\text{Len} (x x)) \lambda x. (\text{Len} (x x)))) \text{A}$$

$$= \lambda k. (\text{if (null L) zero (succ (↓ (cdr L)))))$$

→ pt nil ⇒ zero

→ pt (cons x list)

$$\Rightarrow (\text{succ (A (cdr (cons x list))))})$$

$$\Rightarrow (\text{succ (A \frac{x}{\&list})})$$

$$\Rightarrow (\text{succ} (\lambda x. (\text{Len} (x x)) \lambda x. (\text{Len} (x x))) \text{list})$$

$$= (\text{fix length}) \text{ veri}$$

⇒ length (pt ca length este put fix al length)

$$= (\text{succ (length list)}) \rightarrow \text{correct}$$

→ & kominā?

$$(\lambda x. (\text{Len} (x x)) \lambda x. (\text{Len} (x x)))$$

$$= (\text{Len} (\lambda x. (\text{Len} (x x)) \lambda x. (\text{Len} (x x))))$$

$$= \text{exact } \text{Len pt list, care este (cdr L)}$$

→ cum avansat 1 element.

- dacă L are 1 element, list are 0 element (⇒ nil)

și apelul de mai sus dă zero.